

Серадела посівна

Іскорость. Оригінатор - Інститут сільського господарства Полісся УАН.

Метод виведення: індивідуально-масовий добір.

Походить із Західного Середземномор'я. Впроваджена на Поліссі на початку ХХ століття, тому вважається культурою новою.

Ознаки сорту: Рослина розлога, має середню кількість розгалужень. Стебло: довге без антоціанового забарвлення, опущення відсутнє. Листки: розмір – малі, форма – ланцетовидна, ясно-зеленого кольору, опущення слабке. Прилистки відсутні. Суцвіття: кількість квіток – від чотирьох до п'яти, рожевого кольору, жилкування квіткових пелосток сильне. Біб: за довжиною та ширину – середній, кількість члеників – понад шість, вигин відсутній. Час цвітіння дуже ранній. Рослина холодостійка, вологолюбна, тіневитривала. Сходи витримують зниження температури до мінус 5-7°C. Оптимальні умови для проростання насіння 8-10°C. Вегетаційний період -104, в підсіві - 160 днів. Цвітіння розтягнуте. Дає два укоси. Висота рослин -68 см. Середня урожайність сухої речовини 57,8 ц/га, насіння 4,8 ц/га. Вміст білка 16,4%, клітковини – 32,9%.

Сорт характеризується інтенсивним ростом в початкових фазах розвитку рослин (0,21-0,68 см за добу).

Сорт використовується на зелений корм, на сіно, на сидерат.

Основи вирощування: Сівба – рання, звичайна, рядкова або широкорядна через 45 см. Норма висіву відповідно – 45 і 25 кг/га. Необхідна обробка насіння нітратом або розчином розтертих бульбочкових бактерій. Збирають на сіно під час цвітіння, на насіння – коли побуріють нижні плоди.

Рекомендовано використовувати в усіх зонах України.

Гарбуз кормовий

Кавбуз Здоров'яга. Оригінатор - Інститут оздоровлення і відродження народів України.

Метод виведення: методом обробки насіння гарбуза місцевого сорту екзогенними нуклеїновими модифікованими кислотами (e-ДНТ) виділеними з кавуна із послідуючим добором високоврожайних, високоцукристих форм, стійких до дії екстремальних факторів зовнішнього середовища.

Ознаки сорту: Сім'ядолі широкоеліптичної форми. Стебло зелене. Листова пластинка велика, зелена. Черешок довгий, товісина (біля основи) середня. Жіноча квітка: довжина чахолистка середня, інтенсивність оранжевого забарвлення маточки (перед розкриттям) – середня. Чоловіча квітка: квітконіжка довга, діаметр квітконіжки середній, інтенсивність зеленого забарвлення квітконіжки середнє, опущення квітконіжки слабке, чахолисток довгий. Плід: основне забарвлення плодоніжки жовте, розмір великий, довжина – середній, діаметр – великий, форма повзводжного розрізу – круглий, форма ніжки – сплюснута, форма верхнього кінця – плескаті, боріздки – наявні, відстань між боріздками коротка, шкірка має два кольори, основне забарвлення шкірки – сіре, інтенсивність його середня, вторинне

забарвлення шкірки - оранжеве, яке розповсюджено плямами, структура поверхні гладенька, бородавки в наявності, товщина м'якуші - товста, яка темно-оранжевого кольору. Насіння: середньої величини, вузькоеліптичної форми, гладеньке, коричнюватого кольору з білуватими краями. Маса 1000 насінин висока (350 г). Урожайність плодів: середня – 635 ц/га, максимальна – 950,0 ц/га. Середня маса плоду - 9,6 кг. Вихід насіння 1,7%. Вміст цукру - 14,9%, каротину – 16,5%, олії в насінні – 35,0%. Плоди зберігаються протягом року (365 днів). Придатний до механізованої технології вирощування.

Агротехніка вирощування типова для гарбузових. Добре реагує на внесення органічних добрив, при цьому дає значну добавку врожаю на 10-12%. Сорт пізньостиглий, але в південних районах вирощування вегетаційний період становить 124 дні. Характеризується стійкістю до ураження борошнистої роси, бактеріозу.

Рекомендовано використовувати у зоні Полісся та Лісостепу.

Світень. Оригінатор - Дніпропетровська дослідна станція Інституту овочівництва і баштанництва УАН.

Метод виведення: методом міжсортової гібридизації із застосуванням індивідуального та родинного доборів.

Ознаки сорту: Рослина кущова. Сім'ядолі широкоеліптичної форми. Стебло зеленого кольору. Листова пластинка велика. Інтенсивність зеленого кольору верхньої сторони листової пластинки – зелений. Черешок довгий, товщина черешка (біля основи) - товста. Жіноча квітка: довжина чашолистка середня; інтенсивність оранжевого забарвлення маточки (перед розкриттям) - середнє. Чоловіча квітка: довжина квітконіжки довга; діаметр квітконіжки - середній; опушення квітконіжки - середнє; середня інтенсивність зеленого забарвлення квітконіжки; довжина чашолистка - довга. Плід: основне забарвлення плодоніжки зелене; розмір - малий; довжина - середній; діаметр - малий; форма повздовжнього розрізу – сплющений; форма ніжки – плескаті; форма верхнього кінця – плескаті; борізди відсутні; кількість кольорів шкірки: основне забарвлення – сіре, інтенсивність забарвлення шкірки світле; структура поверхні гладка; бородавки відсутні; товщина м'якуші – середня; основний колір м'якуші оранжевий. Насіння велике, еліптичної форми, поверхня шершава, білуватого кольору, маса 1000 насінин висока (330 г).

Сорт відрізняється від сорту Валок більш світлим забарвленням, листова пластинка округлої форми, не розсічена.

Сорт середньостиглий, вегетаційний період становить 115-120 днів. Середня маса плода 4,3 кг. Середня урожайність плодів – 480,0 ц/га, максимальна – 660,0 ц/га. Транспортабельність плодів висока. Сорт може зберігатись 120 днів, має високу посухостійкість, частково уражується борошнистою росою. Вміст цукру – 4,3%, каротину – 2,2%, сухих речовин – 6,1%.

Рекомендовано використовувати у всіх зонах України.

Щавель

Румекс ОК-2. Національний ботанічний сад ім. М.Гришка НАНУ.

Сорт виведений методом віддаленої гібридизації материнської форми щавлю шпинатного з батьківською – щавлем тянь-шанським і наступним багаторічним відбором.